

EU-länken

STOCKHOLMSREGIONENS EUROPAKONTOR

Innehåll

Europeiska medborgaråret 2013
s. 1

Sysselsättning

Sverige kan lära av andra i
kampen mot ungdomsarbetslöshet
s. 1

Inre marknad och tillväxt

"Entrepreneurial Region of the
Year" 2014
s. 2

Energi

Säkerheten i Europas kärnkraftverk
inte tillräcklig
s. 2

Forskning och innovation

Forskningsprojekt i
Stockholmsregionen erhåller
finansiellt stöd
s. 3

EU-miljarder till spetsforskning
s.3

Transport

EU-kommissionen presenterar
infrastrukturpaket för alternativa
fordonsbränslen
s. 4

EU-kommissionen presenterar det
fjärde järnvägspaketet
s. 4

Europeiska medborgaråret 2013

Det nya året innebär starten på det Europeiska medborgaråret 2013. Irlands EU-minister Lucinda Creighton talade den 23 januari under ett event som organiserades av EU-kommissionen i Bryssel om vad medborgaråret kommer att innebära. Creighton sade i samband med eventet bland annat att hon ser detta år som en möjlighet att minnas och fira de rättigheter som Europas medborgare har. Året ger även chans till att driva en alleuropeisk debatt om vad det innebär att vara medborgare i unionen och vilken typ av framtid vi tillsammans vill bygga inom den.

Genom EU-medborgarskapet, som fungerar som komplement till de nationella medborgarskapen, följer ett antal rättigheter för medborgarna i de 27 medlemsländerna. Dessa inkluderar bland annat rätten att rösta och ställa upp i lokala och europeiska val i det EU-land man lever i, rätten att framföra klagomål inför den europeiska ombudsmannen och rätten att röra sig fritt mellan medlemsstater.

Det Europeiska medborgaråret 2013 är tillägnat till EU-medborgarna och de rättigheter medborgarskapet medför. Året är tänkt att uppmuntra till dialog kring detta tema mellan myndigheter, samhälle och företag. Events och konferenser kommer att arrangeras runt om i Europa där diskussioner om nuvarande och framtida rättigheter för EU-medborgare kommer att hållas.

För att läsa mer om det europeiska medborgaråret 2013, se [här](#).

Sysselsättning

Sverige kan lära av andra i kampen mot ungdomsarbetslöshet

Tyskland, Danmark och Nederländerna är tre länder inom EU som går mot strömmen och kan visa ungdomsarbetslöshetsiffror som skiljer sig från de mycket höga siffror som många andra medlemsstater uppvisar. Ungdomsarbetslösheten är ett omfattande problem i Europa med Grekland och Spanien som de verkliga sorgebarnen med siffror på över 50%.

Därför bör Tysklands system av yrkesutbildningar, Danmarks stora ansträngningar för att avvärja ungdomsarbetslösheten i ett tidigt skede och Nederländernas system med flexibla jobb uppmärksammas. Dessa lösningar är inte nödvändigtvis nyckeln till problemet för alla medlemsstater då olika förutsättningar råder i olika länder. Deras sätt att bemöta ungdomsarbetslösheten kan dock inspirera andra länder i kampen mot att få ut fler ungdomar i arbetslivet.

Ungdomsarbetslöshet är ett problem också i Sverige där siffror från december 2012 visar att cirka 22 % av personerna mellan 15-24 år är arbetslösa. År 2010 var ungdomsarbetslösheten i Stockholms läns landsting 21,5 % och Stockholmsregionen ser utmaningen att få fler ungdomar att hitta ett arbete som en prioritet.

För att läsa mer, se [här](#).

För att läsa om EU-kommissionens förslag om en ungdomsgaranti, se [här](#).

Inre marknad och tillväxt

“Entrepreneurial Region of the Year” 2014

Regionkommittén (ReK) uppmuntrar nu regioner runt om i Europa att delta i 2014 års upplaga av European Entrepreneurial Region (EER), vilket är ett projekt som uppmuntrar entreprenörskap i Europa. EER belönar årligen upp till tre regioner som visat upp enastående entreprenörskap, oberoende av regionens storlek, välstånd eller kompetens. Regionerna med de mest övertygande och framåtsträvande strategiplanerna för främjande av entreprenörskap i sin region tilldelas priset och rätten att kalla sig "Entrepreneurial Region of the Year".

EER har instiftats genom ett partnerskap med EU-kommissionen och syftar till att motivera europeiska regioner att satsa på dynamiska och miljöcentrerade initiativ kring entreprenörskap. Genom sitt syfte är tanken också att EER ska medverka till implementationen av EU 2020-strategin och "The small Business Act of Europe". Priset delas ut av en jury sammansatt av tolv medlemmar från bland annat ReK, DG Regio (kommissionen), Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén.

Förra årets vinnare var regionerna Nord-Pas de Calais (Frankrike), Södra Danmark (Danmark) och Steiermark (Österrike). Den danska regionen tilldelades priset bland annat för sin detaljerade analys av entreprenörrelaterade svagheter i regionen och områden som behövde förbättras, tillsammans med en tydlig och bra handlingsplan och ett mycket konkret och bra projekt. Sista anmälningsdag för att skicka in sitt bidrag till årets tävling är 28 februari.

För att läsa mer om EER och hur man ansöker om att delta, se [här](#).

Energi

Säkerheten i Europas kärnkraftverk inte tillräcklig

Industriutskottet (ITRE) i Europaparlamentet röstade den 24 januari igenom ett förslag till betänkande angående kärnkraft. Betänkandet innehåller bland annat en uppmaning till aktörer inom kärnkraftsbranschen att stödja alla rekommendationer om uppgraderad säkerhet som kom i samband med de stresstester som genomförts på kärnkraftverk runt om i Europa. Även ett förslag om att aktörerna bör stå för alla kostnader i samband med en kärnkraftsolycka finns med i betänkandet.

Kärnkraftsolyckan i Fukushima 2011 ledde till att man utförde så kallade stresstester av 145 kärnkraftsreaktorer i 15 medlemsstater. Bland annat testades hur väl rustad man var inför en naturkatastrof. Resultatet visar att nästan samtliga anläggningar, däribland Forsmark, behöver förbättra sin säkerhet och att kostnaderna för detta beräknas till knappt 25 miljarder euro.

Ledamöterna i ITRE-utskottet i Europaparlamentet manar nu medlemsstaterna att omedelbart ta itu med de nödvändiga säkerhetsuppgraderingarna. Sverige är med europeiska mått mätt ett stort land inom kärnkraft och knappt 40 % av vår energi kommer från våra totala tio kärnreaktorer. Stockholmsregionen är en kärnkraftsintensiv region med kärnkraftverket Forsmark, Östhammars slutförvaringsanläggning samt kärnavfallsanläggningar i Studsvik.

För att läsa mer, se [här](#).

För att läsa utskottets betänkande, se [här](#).

Forskning och innovation

Forskningsprojekt i Stockholmsregionen erhåller finansiellt stöd

Det Europeiska forskningsrådet tilldelar 302 ledande forskare i 24 länder runt om i Europa 680 miljoner euro. Stipendiet, som är en del av forskningsrådets "Advanced Grants", möjliggör för väletablerade forskningsledare av alla nationaliteter och åldrar att driva banbrytande forskning inom sina områden i Europa. De tilldelade projekten spänner över flera forskningsområden och förhoppningen är att stödet ska leda till vetenskapliga genombrott och upptäckter. Totalt sett slogs cirka 2300 projekt om att få stöd och av dessa tilldelas alltså 302 stycken ekonomiska medel.

Avancerade forskningsprojekt från Stockholmsregionen som kommer få stöd är:

- Forskning inom fysik på Kungliga Tekniska Högskolan
- Forskning inom sociologi på Institutet för Framtidsstudier
- Forskning inom fysik på Uppsala universitet
- Forskning inom medicin på Karolinska Institutet

Stockholmsregionen är en ledande kunskapsregion och vill fortsätta att prioritera forskning och innovation. Förmågan att vara i framkant inom forskning och utveckla sina styrkor är avgörande för en region i dess utveckling och välbefinnande.

För att läsa mer om det Europeiska forskningsrådet, se [här](#).

EU-miljarder till spetsforskning

EU-kommissionen tillkännagav den 28 januari att två forskningsprojekt tilldelats upp till 8,5 miljarder kronor var under en tioårsperiod. EU ska stå för hälften av dessa pengar, resten kommer från andra finansiärer. Det är i samband med EU:s strategi för forskning och utveckling inom Horisont 2020 som pengarna delas ut. De två projekt som tilldelas finansiering är:

Ett projekt som leds av Chalmers vilket forskar kring materialet grafen. Det är ett material bestående av kolatomer som har en mycket speciell kombination av fysiska och kemiska egenskaper. Det är bland annat mycket tunt, genomskinligt, 100-300 gånger starkare än stål och har extremt god elektrisk ledningsförmåga. Materialet spås bli århundrades mirakelmateriale, liknande det plasten var på 1900-talet.

Det andra projektet heter "Människohjärnan". Här ska forskare bygga världens största experimentanläggning för att ta fram en detaljerad modell av en mänsklig hjärna. Anläggningen ska användas för att studera hur hjärnan fungerar och målet är att kunna ta fram skräddarsydda behandlingar av bland annat neurologiska sjukdomar. Forskningen har möjlighet att dramatiskt förbättra livskvaliteten för miljoner människor. I detta projekt har Karolinska Institutet (KI) en nyckelroll.

I Horisont 2020 anses nyckeln till framsteg inom datateknik och naturvetenskap vara samarbete mellan forskare. Därför utnyttjar man i flaggskeppsprogrammet, som de två projekten får pengar ifrån, just samarbete. Bägge tilldelade forskningsprojekt består av samarbeten mellan hundratals forskare. Istället för den sedvanliga bidragscykeln på två-fyra år har man nu också valt att förlänga perioden då bidragspengarna betalas ut till tio år.

För att läsa mer, se [här](#).

För att läsa mer om grafenprojektet, se [här](#).

För att läsa mer om projektet "Människohjärnan", se [här](#).

Transport

EU-kommissionen presenterar infrastrukturpaket för alternativa fordonsbränslen

Den 24 januari presenterade EU-kommissionen ett ambitiöst åtgärdespaket för att trygga utbyggandet av bränslestationer av gemensam standard för alternativa bränslen runt om i Europa. Tidigare initiativ på området alternativa fordonsbränslen har främst kretsat kring bränslet i sig, och de fordon som det ska driva, inte om den nödvändiga distributionen av detsamma.

Så länge ett fungerande och omfattande nät av bränslestationer inte finns kommer utvecklingen och användandet av alternativa fordonsbränslen att hämmas. EU-kommissionen föreslår därför ett paket med bindande minimimål för medlemsstaterna gällande infrastrukturen för sådana alternativa fordonsbränslen som elektricitet, vätgas, biobränslen och naturgas. Paketet innefattar ett meddelande från EU-kommissionen om en strategi för alternativa bränslen, ett direktiv som fokuserar på infrastruktur och standarder samt ett en åtgärdsplan för utvecklandet av flytande naturgas som bränsle i sjöfart.

EU-kommissionen presenterade också statistik över nuvarande infrastruktur avseende laddningsstationer för el-bilar, vilka mål som gäller till 2020 och vad medlemsstaterna har för ambitioner för el-bilsanvändande. Sverige hade i princip inga laddningsstationer 2011 och planen är att 14 000 ska byggas fram till 2020. Dessa laddningsstationer ska täcka behoven från de 600 000 elbilar som ska cirkulera på de svenska vägarna år 2020. Medlemsstaterna kan söka EU-stöd i detta utbyggnadsarbete från de fonder som kopplats samman med TEN-T, till exempel Fonden för ett sammanlänkat Europa.

Stockholmsregionens Europakontor har transport- och miljöfrågor som ett av flera prioriterade ämnen. Transport och alternativa bränslen var också några av de områden som diskuterades under stadsmiljöborgarrådet Per Ankersjös besök i Bryssel 17-19 januari.

För att läsa mer om paketet, se [här](#).

EU-kommissionen presenterar det fjärde järnvägspaketet

Utvecklingen av den europeiska järnvägsmarknaden har i dagsläget stagnerat. För att förbättra kvalitén och erbjuda ett utökat val av järnvägstjänster i EU:s medlemsländer presenterade EU-kommissionen den 30 januari en omfattande åtgärdsplan.

Förslaget fokuserar på fyra centrala områden. Det ska finnas fungerande standarder och godkännanden för att dra ned på administrativa kostnader för järnvägsföretag, med vilket menas att fordonens säkerhet ska godkännas på EU-nivå istället för medlemsnivå. Vidare ska marknaden från och med december 2019 göras tillgänglig för nya aktörer för en förbättrad kvalitet och större valfrihet. Detta ska leda till innovation, effektivitet och prisvärdhet för passagerare genom konkurrerande kommersiella tjänster alternativt genom anbud på offentliga järnvägskontrakt. Idag är Sverige och Storbritannien ensamma om att ha helt öppna järnvägsmarknader inom EU.

Det tredje området som förslaget behandlar är att det ska föreligga en transparent och levererande struktur. Infrastruktursvariga ska även ha möjlighet att kontrollera bland annat investeringsplanering, underhåll och tidtabeller från en och samma plats. För att undvika jäv ska även själva infrastrukturen separeras från transportoperatörerna.

Slutligen vill EU-kommissionen satsa på att utveckla en ung och skicklig arbetskraft som ska ersätta den tredjedel av arbetare som går i pension de kommande 10 åren. Detta antas leda till nya, bättre jobb.

Förslaget måste godkännas av Europaparlamentet och medlemsstaternas regeringar (Rådet) innan den kan implementeras.

För att läsa mer, se [här](#) och [här](#).